

Pressmeddelande Stockholm den 20 juni 2005

Nyttig forskning mest angelägen

Ju högre utbildning och ju mer kunskap, desto större förtroende för forskning. Personer med högt förtroende vill också satsa mest på spetsforskning. Det visar en omfattande opinionsundersökning som Vetenskap & Allmänhet, VA låtit genomföra.

VA har i samarbete med 2004/2005 års SOM-undersökning (Samhälle Opinion Massmedia) vid Göteborgs Universitet frågat 3 000 svenskar hur de ser på vetenskap.

Mer än nio av tio vill se svensk spetsforskning om cancer. Nästan lika många anser det viktigt att Sverige bedriver världsledande forskning inom miljö, energi och teknik. För områden som historia och arkeologi är motsvarande siffra runt 40 procent.

– De flesta vill satsa på forskning som människor kan dra direkt nytta av. Men faktorer som empati, hur berörd man själv är av området och rådande samhällsvärderingar spelar också in, säger professorerna Sören Holmberg och Lennart Weibull som leder SOM-undersökningen. Olika grupper prioriterar något olika. Kvinnor vill satsa mer på forskning kring reumatiska sjukdomar och miljö medan män i större utsträckning än kvinnor prioriterar genteknik och IT. Sympatisörer till socialdemokraterna, centern och kristdemokraterna är något mindre positiva till forskningsfinansiering än övriga partiets sympatisörer. Tonåringar (15–19 år) liksom lågutbildade vill generellt satsa mindre än vuxna respektive högutbildade.

– Det är oroväckande att de unga vill satsa mindre på spetsforskning. VAs undersökningar visar också att ungdomar har lägre förtroende för forskare. För att öka intresset och förståelsen behövs fler möten mellan forskare och omvärlden, säger Camilla Modéer, VAs generalsekreterare.

Universiteten och sjukvården toppar listan över samhällsinstitutioner som människor har förtroende för. Men forskningsförtroendet varierar beroende på område. Forskning inom medicin har 81 procent förtroende för, teknik 73, naturvetenskap 68, samhällsvetenskap 50, utbildningsvetenskap 43 och humaniora bara 38 procent.

– Många personer har över huvud taget inte någon åsikt om humaniora eller utbildningsvetenskap. Dessa områden har liksom samhällsvetenskap imageproblem och behöver stärka sina varumärken! Kanske kan de låga siffrorna också delvis förklaras med att ämnena ofta sysslar med politiskt kontroversiella frågor, säger Sören Holmberg och Lennart Weibull.

Undersökningen visar även på utbredd okunskap om vetenskap, framför allt bland de unga. En fjärdedel av tonåringarna anger att astrologi och parapsykologi är vetenskaper. Högutbildade är kunnigare än lågutbildade om vilka ämnen som är vetenskapliga. Regelbundna morgontidningsläsare och tittare på SVT:s nyheter är kunnigare än andra grupper medan kvällstidningsläsare och tittare på TV4:s Nyheterna har ett rakt motsatt samband med kunskaper om vad som är vetenskap.

[Läs eller ladda ned rapporten i pdf-format](#)

[Camilla Modéer](#), generalsekreterare Vetenskap & Allmänhet,
tel: 070-568 80 94
08-791 29 68

[Karin Hermansson](#), utvecklingschef Vetenskap & Allmänhet
tel: 070-867 66 77
08-611 30 47

Vetenskap & Allmänhet vill främja dialog, öppenhet och förståelse mellan allmänhet – särskilt unga – och forskare. Föreningen arbetar för att åstadkomma samtal i nya former på oväntade arenor om konkreta frågor som engagerar. Medlemmar är en rad organisationer, myndigheter, företag och individer. Se även www.v-a.se